

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan s petem, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 80 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Brezpravnost slovenskega jezika pred c. kr. višjo sodnijo v Gradcu!

(Poročilo dr. Fr. Štora na shodu slovenskih odvetnikov, notarjev in kandidatov dne 17. julija)

Slavni shod! Predragi mi tovariši!

Dan 23. junija 1898. leta — zapomnili si bomo Slovenci — ne s zlatimi črkami v zlato, ampak s ogorčenostjo — z žolčem in solzami v črno knjigo! Kajti ta dan bil je za nas Slovence pravi pravcati dies nefastus — kritičen dan prve vrste.

Triindvajseti junij — je za nas Slovence, kakor za vse Jugoslovane sploh pomemben dan — lahko rečem polupraznik. Vsak Slovenec, mlad ali star, željno pričakuje 23. junij vsacega leta predvečer sv. Janeza Krstnika, ko se zasvetijo po hribih in holmih, v vseh pokrajinah naše mile slovenske domovine — velikanski kresovi, v spomin na one žalostne čase turških bojev in turških invazij v naše pokrajine. Časi, v katerih je vladal pri nas strah in trepet pred nepopisnimi grozovitostmi oholega Turka — so hvala Bogu že davno minuli in ni se nam treba ničesar več bati od turške strani. Ali — predragi tovariši — pregovor pravi: „Poturica je hujši od Turka“. To smo videli dne 23. junija 1898. leta v palači v Gradcu, na kateri prodelji stoji „Themis“, v desni meč v leve tehtnico, zavezanih oči. —

Tak sovražnik slovenskemu uradovanju ni nikdo drugi, nego senatni predsednik c. kr. višje sodnije, svetnik g. Julij Ledenig, mož poznat še izza časa, ko je kot vodja nekdanje c. kr. za mesto delegirane okrajne sodnije v Ljubljani preganjal slovenske vloge, ter si s tem pridobival priznanja viteza žalostne postave Waserja, hkrati pa si ogledil pot k ces. kr. višji sodniji, in njegov (Ledenigov) takozvani — sit venia verbo! — slovenski (?) senat.

Zakaj se pa imenuje Ledenigov senat slovenski senat? Pri c. kr. višji sodniji v Gradcu so že leta sem za slovenske vloge — bodisi za rekurze, bodisi za apelacijske pritožbe ali prizive, sploh za pravne stvari slovenske vsebine, za slovenske pravde itd., sestavljeni posebni senati, katerih členi morajo biti popolnoma večči slovenskega jezika, ker bi bila drugače rešitev nekaterih slovenskih pravnih stvari v II. instancijski, to je za „Kranjsko“, „Spodnje Štajersko“ in „Južno Koroško“ pri c. kr. višji sodniji v Gradcu brez tolmačev sploh nemogoča. Mej te senate spada tudi senat, ki se po svojem zloglasnem predsedniku imenuje „Ledenigov“ senat, oziroma po svojem delokrogu „slovenski senat“ (?) in nazivljan „slovenski“ ravno radi tega, ker so njegovi členi popolnoma večči slovenskega jezika. Ko so prešli državni osnovni zakoni, posebno člen XIX. taistih v kri pravnikov, začeli so zavedajoči se narodni c. kr. notariji in odvetniki poslovati v enakopravnem materinskem jeziku ter so napravljali slovenske vloge na raznovrstne c. kr. urade. Seveda te slovenske vloge niso dobro došle nemškemu in nemškutarskim uradnikom, večinoma zagrizenim birokratom starega kopita, poturicam slovenskega naroda, à la rajnki Waser, Gertscher itd. Upori teh starokopitnežev proti slovenski pisavi, posebno pa proti slovenskim vlogam, imeli so za nas Slovence najveselejši uspeh, kajti ravno vsled srditosti po slovenski pisavi razdraženih Waserjev-Gertscherjev-Gletscherjev ali Ledenikov in drugih takih sršenov, rasle so slovenske vloge kakor gobe po deževju in vsled odklonitev slovenskih vlog tudi še rekurzi ter pritožbe na c. kr. justično ministerstvo in na c. kr. vlado, katera je, ko je pred 17 leti c.

kr. višja deželna sodnija v Gradcu, ravno kakor sedaj, 23. junija 1898. leta pahnila slovenski jezik pred vrata, ugodila naši pritožbi z naredbo z dne 18. aprila 1882. leta, št. 20.513.

Ta naredba c. kr. vlade bila je olje na vsako, za sveto narodno stvar vneto in goreče srce, ter nam je pridobila toliko prijateljev, tovarišev in sodelavnikov glede slovenskega uradovanja v naših pisarnah, da se c. kr. uradi z vsemi štirimi niso mogli več braniti slovenskim vlogam in to celo potem, ko je visoko c. kr. pravosodno ministerstvo izdalo še vedno obstoječo naredbo z dne 8. aprila 1883. l., št. 4224 ter ukazalo, da mora c. kr. višja deželna sodnija v Gradcu v izključno slovenski razpravljanih pravnih zadevah izdajati svoje odločbe tudi v „slovenskem“ jeziku. To je seveda viteza žalostne postave do skrajne meje razburilo, vendar mu ni kazalo družega, nego poklicati v svoj krog nemško misleče, vendar slovenskega jezika zmožne uradnike in tako iz teh sestaviti takozvani „slovenski senat“, katerega potreba se je od dne do dne vedno očitnejše kazala, kar je itak naravno, če se pomisli, da je ustanovljena c. kr. višja deželna sodnija v Gradcu za Štajersko, Kranjsko in Koroško deželo, katere dežele imajo po zadnjem ljudskem štetju vkup okroglo 2.140.000 prebivalcev, mej kojimi je vkup okroglo 1.600.000 Slovencev, tedaj več kakor polovica vseh prebivalcev okrožja višje deželne sodnije!

Tudi Slovenci imamo v državnih osnovnih zakonih zajamčeno pravico enakopravnosti in zagotovljeno tudi jezikovno ravnopravnost, katero pa ravno c. kr. višja deželna sodnija v Gradcu dosledno prezira, dasiravno je ravno ta sodnija v Gradcu že 18. aprila 1882. leta, št. 4224 od le-tega dobila v državnih osnovnih zakonih utemeljeni ukaz, da mora v izključno slovenski razpravljanih pravnih stvareh izdajati tudi v slovenskem jeziku svoje odločbe.

Kako pa ces. kr. višja sodnija v Gradcu te ukaze in državne osnovne zakone zaničuje in se za naredbe c. kr. pravosodnega ministerstva ravno toliko briga, kakor za lanski sneg, kakor bi bil „Ledenigov“ ali takozvani slovenski (?) senat najvišja instanca v celi Avstriji in senatni predsednik Ledenig (Ledenig) absolutni vladar ter nikomur podrejen, kaže nam eminentno nastopni slučaj:

V sporni stvari Ivana Grajzarja po domače Lužarja iz Vodice proti zakonskima Ivanu in Frančiški Malinšek po domače pri „Koširju“ v Tacnu vložil sem meseca prosinca 1898. leta pri ces. kr. deželni sodniji v Ljubljani slovensko tožbo Cg. I. 41/98. 1. za plačilo vinske kupnine okroglo 2700 gold. s. pr. S slovenskim sklepom ces. kr. deželne sodnije v Ljubljani oddelek I. z dne 27. januarja 1898 določil se je narok o zgoraj navedeni tožbi na 16. svečana 1898. leta. Pri tem naroku napravil se je slovenski zapisnik ter se je v taistem izreklo, da imata toženca, zastopana po g. dr. Tavčarju in drugotoženka po g. dr. Krisperju, na tožbo podati odgovor v 14 dneh. To se je od obeh tožencev tudi zgodilo, seveda v slovenskem jeziku.

Potem se je vršila sporna razprava v slovenskem jeziku, zaslišale le slovenščine večše stranke brez prisega le informativno, zapisal se je razpravni zapisnik v slovenskem jeziku, v katerem se je tudi razglasila in potem pisмено dostavila rabsodba prve instancije, z dejanskim stanom in z razlogi vred.

Proti rabsodbi vložila sta se od druge strani prizivna spisa zopet le v slovenskem jeziku, ravno tako tudi prizivni odgovor in na to je romala ta čisto slovenska pravda v nemški Gradec alias „Teutonenheim“. —

C. kr. višja deželna sodnija v Gradcu II. senat je na to z nemškim sklepom z dne 20. majnika 1898. leta, na nemški tiskovini, odredila narok za ustno prizivno razpravo na dan 23. junija t. l. Proti temu nepostavnemu nemškemu sklepu vložil sem takoj rekurz, katerega sta tudi gg. dr. Krisper in dr. Tavčar podpisala in že 27. majnika 1898. l. dostavil se mi je slovenski sklep c. kr. višje sodnije v Gradcu z dne 26. majnika 1898. leta in sicer na slovenski tiskovini, iz česar jasno sledi, da ces. kr. višja deželna sodnija v Gradcu od c. kr. vlade ji poslana slovenske obrazce nalašč prezira.

Prizivna razprava se je tedaj določila s slovenskim sklepom na 23. junija 1898. l. ob 9. uri zjutraj v dvorani št. 33 c. kr. višje deželne sodnije v Gradcu.

Vsled dogovora zbrali smo se zastopniki strank dokaj pred 9. uro zjutraj v sodni dvorani na pogovor in se sporazumeli tako, da za slučaj, ako bi oklical senatni predsednik pravdo stvar v nemškem jeziku, po analogiji določbe § 196. nov. civilno-pravnega reda, proti temu takoj protestujeva in vsiljevanje nemškega jezika v čisto slovensko pravdo karava, prvi g. dr. Krisper in za njim jaz.

Vedelo se je v pravnih krogih že več časa pred 23. junijem t. l., da bode pri prizivni razpravi prišlo do konflikta in ravno radi tega se je jela sodna dvorana že ob 9. uro zjutraj napolnjevati, kakor to sicer ni navada. Že pred 9. uro zapazil si lahko mej poslušalci ces. kr. višjega državnega pravdnika Steinerja, c. kr. državnega pravdnika namestnika dr. Bouvierja in druge dostojanstvenike iz justične palače, kakor tudi stenografa, pravdnika Kastelitzja, sina c. kr. dež. sodnega svetnika Kastelitzja v Gradcu, najbrže odposlanca „Tagesposte“.

K razpravi došli so tudi g. dr. Klasinc kot namestnik g. dr. Tavčarja, zastopnika prvotoženca Ivana Malinška in le-ta osebno, g. dr. Krisper kot zastopnik drugotoženke Frančiške Malinšek in le-ta tudi osebno ter jaz sam kot zastopnik tožitelja g. Ivana Grajzarja po domače Lužarja iz Vodice, ki je bil po nujnih opravkih zadržan, osebno udeležiti se razprave.

Točno ob 9. uri stopijo iz posvetovalne sobe v dvorano št. 33 v talarjih in baretih c. kr. višje deželne sodnije svetniki: Julij Ledenig, Tomšič, Lulek, Bayer, Scheuchenstuel in zapisnikar ces. kr. sodni pristav dr. Skumevič, v dvorani vse potihne „obstupuer omnes — atentique ora tenebant“ — sodniki snamejo barete in se vsedejo za mizo. Ves bled in prepaden, vendar ponosno glavo pokonci držeč, pravi pravcati personificiran „furore teutonico“, zarenč senatni predsednik Ledenig: „Es beginnt die öffentliche mündliche Berufungsverhandlung in der Rechtssache des Ivan Grajzar gegen die Eheleute Malinschek. Ich ersuche den Herrn Referenten (Dr. Bayer) die Sache vorzutragen“.

Predno je referent poprijel besedo, dvignila sva se z g. drom. Krisperjem kakor blisk in unisono so se slišale besede „prosim, gospod senatni predsednik“, in mej tem, ko je senatni predsednik proti meni obrnjen, pravi g. dr. Krisper v slovenskem jeziku: „Visoki sodni dvor! Odločno moram karati, da je gospod predsednik oklical pravdo v nemškem jeziku in da se namerava nemški razpravljati. To ne gre. Moja stranka je slovenska, slovenska je bila pravda v I. instanci...“ tu prestriže senatni predsednik g. dra. Krisperja besedo in mu reče: „Wir werden deutsch verhandeln und ich ersuche daher die Herren Vertreter deutsch zu sprechen.“

G. dr. Krisper izjavi, da žalibog proti takemu ukazu ni nobenega takojšnjega pravnega pripomočka, da kara postopanje senatnega predsednika in dostavi nemški: „Moja stranka je slovenska, slovenska, slovenski so vsi spisi, slovenska je razsodba, zato je protestujem, da bi se razpravljalo nemški, in zahtevam, da se ta protest sprejme v zapisnik. Ni sicer naš namen, zasejati političnih prepričkov pred sodišče, vendar moramo odločno zahtevati slovenske razprave, ker je novi civilno-pravdni red sezidan na ustnem neposrednem občevanju sočije in strank, ako pa govori vsak drugače, nastane prepad mej obema, in s tem se žalijo načela pravnega reda, ki bi s takim postopanjem izgubil vso vrednost in veljavo. Predlagam vnovič, da se razpravlja slovenski.“

Ne da bi podelil, kar bi bilo pravilno, senatni predsednik meni besedo, kar meni nič tebi nič, s tresočim glasom in velikanskim naglasom, kakor se je bil pripravil, trdi, da je „nemščina“ pri c. kr. višji deželni sodnji v Gradcu navadni jezik, da v postavi in naredbah ni nobenih direktiv glede „Verhandlungssprache“ v II. instancijski, ter da veljajo dotične naredbe „für den schriftlichen Verkehr“. Ostati mora tedaj pri sedanjih navadi in praksi, vsled katere je nemški jezik pri c. kr. višji deželni sodnji v Gradcu običajen in katerega jezika se morajo posluževati tudi zastopniki strank.

„Ich werde daher die Verhandlung in deutscher Sprache durchführen und bitte die Parteienvertreter sich darnach zu richten. Der Protest wird gleichzeitig protokolliert werden.“

Šele po teh oblastnih besedah vpraša mene senatni predsednik z besedami: „Was wollen Sie?“ — kakor da govori s svojim slugo — na kar sem izjavil: „Jaz se pridružim protestu g. dra. Krisperja in tudi jaz zahtevam slovensko razpravo, ker je to po obstoječih zakonih in naredbah jedino pravo in zakonito. Sicer pa ne priznam g. senatnemu predsedniku pravice, da bi on sam razsodil, v katerem jeziku naj se vrši današnja razprava, temveč predlagam, da senat stori o tem sklep.“

„Also! Sie wollen den Senatsbeschluss?“ vpraša me na to g. senatni predsednik — na kar sem kratko odgovoril: „Seveda — na vsak način.“

Senat podal se je takoj v posvetovalno sobo in čez četrte ure naznanil je predsednik sklep senata, ki se je glasil, da se ima prizivna razprava vršiti v nemškem jeziku, in to iz razlogov, katere je senatni predsednik že poprej sam navedel in s katerimi se senat popolnoma strinja, dalje pa tudi uvažuje, da § 196. civilnopravnega reda ne zahteva razpravnega jezika pred sodišči, ker govori le o obliki pravde in kršenju oblike in ker se lahko ozira tudi na § 123. opravilnika, kakor končno glede na to, da je nemščina uradni in poslovni jezik (Amts und Dienstsprache) c. kr. višje deželne sodnje v Gradcu.

Razprava se je po tem takem vršila nemški, kar je gotovo krivično, ker ni nobenega predpisa, da bi se ne smelo razpravljati slovenski, ampak ravno nemška prizivna razprava v čisto slovenski pravdi nasprotuje obstoječim zakonom in že citiranim naredbam c. kr. pravosodnega ministerstva in je očitno kršenje v državnih osnovnih zakonih zajamčene jezikovne ravnopravnosti.

Referent, c. kr. višje deželne sodnje svetnik g. dr. Bayer, prebral je svoj, v nemščini ali v „interne Amtssprache“ sestavljeni referat, kateri je bil, kakor cela razprava v I. instancijski, površen, vsled česar je gosp. senatni predsednik deloma sam, deloma po gosp. zapisnikarju pustil prebrati skoraj vse pravne spise I. instancijske od besede do besede, tako da so se vendar slišale pri nemški c. kr. višji deželni sodnji v Gradcu — slovenske besede!

Pred zaključkom razprave predlagali smo vsi trije zastopniki z ozirom na to, ker je stvar vendar nejasna in ker se nobena stranka ni zaslislala pod prisego, naj se zasliši drugotoženka Frančiška Malinšek, oziroma prvotoženec Ivan Malinšek kot stranka pod prisego o okolščinah, katere smo na tanko navedli ter naše predloge tudi utemeljili. S tem spravili smo senat zopet v zadrego, kajti, ako bi bil taisti storil sklep, da se bodo stranke zaslišale v smislu naših predlogov pod prisego, onda bi bil svoj prvi sklep, da se mora razprava vršiti nemški, spravil ad absurdum, kajti stranke niso nemščine zadosti večje, ter bi se bile morale zaslišati v materinem, slovenskem jeziku, z drugimi besedami, razpravljalo bi se slovenski, kar je bilo členom senata prav dobro znano — vsaj trem.

Iz teh škripcev, iz te dileme, rešil se je senat s tem, da je po daljšem posvetovanju — odklonil naše predloge in razglasil sklep, da se stranke ne bodo zaslišale, ker je baje stvar že itak za razsodbo godna.

Po končanih govorih zastopnikov naznanil je senatni predsednik, da se bo razsodba razglasila čez približno 20 minut. Ta odmor porabili smo za odpošiljatev raznih brzojavov različnim listom. Razsodbo in razloge taiste razglasil je senatni predsednik nemški, strankam jih ni nihče tolmačil, in one niti vedele niso, pri čem da so, tako da je mene vprašal moj nasprotnik Ivan Malinšek, kako da je neki c. kr. višja deželna sodnja pravdo razsodila. — Ker je bil g. senatni predsednik — recimo — pozabil, da bi se bili morali razpravni zapisnik mi zastopniki podpisati, zahteval je to šele po objavljeni razsodbi vsled opozoritve od neke strani.

Prvi vzel sem zapisnik jaz v roke — ga površno pogledal ter izjavil: „Tega jaz ne podpisem, in sicer 1) radi tega ne, ker se razprava ni vršila v smislu naših predlogov slovenski in 2) radi tega ne, ker zapisnik ni pisau slovenski, na kar je senatni predsednik zapisnikarju ukazal, da naj to zapiše v zapisnik.“

G. dr. Klasinc je zapisnik podpisal, dočim je g. dr. Krisper izjavil, da tudi on iz od mene navedenih razlogov zapisnika ne podpiše.

Stvar je bila s tem ob 3/4 na 12. uro dopoldne končana in že ob 2. uri popoldne čital si lahko v popoldanski izdaji „Tagespost“ članek: „Eine Sprachenfrage vor dem Grazer Oberlandesgerichte“ — ki pa ni popolnoma resničen, ampak tendenciozno zavrit.

Tako se je tedaj vršila prva prizivna razprava v čisto slovenski pravdi I. instancijske — pred c. kr. višjo deželno sodnijo v Gradcu dne 23. junija 1898. leta,

V Ljubljani, 19. julija.

K položaju. Grof Thun še ne obupa. Dasi so se vse dosedanje konference izjalovile, namerava — kakor se izraža „Vaterland“ — prirediti še „cel ciklus nadaljnjih konferenc.“ Včeraj so se vršila pogajanja glede jezikovnega vprašanja in menda gledé § 14. z nemško katoliško narodno stranko. Zastopali so jo: dr. Fuchs, baron Dipauli, dr. Ebenhoch in Karlon. V kratkem se vrše pogajanja tudi z jugoslovanskimi — slovenskimi in hrvatskimi — poslanci. Dr. Baerenreither je odpotoval zopet v Prago, da nadaljuje svojo misijo. Dr. Chlumecy je konferiral v nedeljo več ur z grofom Thunom, ki misli stopiti v razpravo tudi z drugimi moravskimi Nemci. Grof Thun torej še ni izgubil vse nade, da doseže podlago nadaljnjih pogajanj.

Pamflet proti črnogorskemu knezu Nikoli. V „Nar. Listih“ v Beogradu 16. t. m. je izšel dopis, da je neki Ivanović, naročen od razkralja Milana, napisal pamflet proti črnogorskemu knezu Nikoli in knezoviču Danilu. Z rokopisom pafleta je poslal Milan nekega stotnika v Osek k tiskarju Pfeiferju, da ga naj tiska. Pfeifer je vprašal bana Khuena, ali sme tiskati ta Milanov pamflet. Ker ban tega ni dovolil, je Pfeifer poštenjaku Milanu spis vrnil. „Obzor“ javlja, da je čitati zadnje čase v dr. Jos. Franka „Hrvatskem Pravu“ velike napade na kneza Nikolo ter vprašuje, ali ima morda dr. Frank zveze s pamfletistom Milanom.

Zola-Dreyfus. Včeraj se je pričela znova — že v tretjič — obravnava proti Zoli, ker je trdil, da je francosko vojaško sodišče v Parizu „na povelje“ krivega majorja Esterhazyja oprostilo ter da je bil Dreyfus nedolžen. Zola je hotel s tem doseči revizijo Dreyfusove obsodbe, ki naj bi izkazala resnico. Sodišče pa se je izognilo vsaki reviziji ter obsodilo Zolo le radi nedokazanega izraza „na povelje“ v ječo. Kasacijski dvor je obsodbo iz formalnih pogrškov zavrgel. Tudi nova obravnava v Versaillesu se prvič iz formalnih vzrokov ni mogla vršiti, a vršiti se je začela v drugič včeraj. Afera Zola-Dreyfus je postala velepolitična in vlada se trudi na vso moč, da odbije vsako zahtevo revizije Dreyfusove obsodbe. Tudi druga obravnava v Versaillesu ne razjasni motne Dreyfusove afere, saj je tudi to sodišče zahtevalo izključno samo to, naj Zola dokaže, da je bil Esterhazy res na povelje oproščen. Zola tega seveda ni mogel dokazati ter je bil zato znova obsojen na leto dni v ječo in 3000 frankov globe. S tem pa še vedno ni javno

neovržno in nedvomno dokazano glavno: da je bil židovski kapitan Dreyfus in ne Esterhazy izdajalec. Dokler pa se to ne zgodi, bode vstajala afera Dreyfus, naj jo pokopljejo še tolikrat, vedno in vedno iz groba. V interesu Francije je torej, da se podado javnosti neovrtni dokazi, da je Dreyfus res izdajalec!

Vojna se nadaljuje! Današnji časopisi javljajo, da so nade, da se sklene mej Španijo in Ameriko mir, zopet jako neznatne. Španska vlada noče o miru ničesar slišati ter trosi celo lažnjiva poročila o vojni na Kubi. Dasi je istina, da se je predvčerajšnjim ob 9. uri dopoldne general Toral s 24 000 možmi Amerikancem podal, ter da je vse moštvo odložilo orožje, navzlic temu dejstvu pišejo oficijozni španski časopisi, da so se pogajanja radi predaje Santiaga razbila ter da se vojna junaško nadaljuje. Španski časopisi pišejo tudi, da o miru sploh ne more biti govora, ako zahtevajo Amerikanci več kakor neodvisnost Kube. Vsled tega pa je javno mnenje v Zedinjenih državah jako razburjeno in bojaželnost raste znova rapidno. Senator Da vis, predsednik senatnega odseka za zunanja dela, zahteva, da postanejo Kuba, Portorico in Filipini ameriški. In tudi vlada ne stavi dosti manjših pogojev. V vojnem svetu se vrše že posvetovanja glede invazije na Portorico ter glede blokade španskih luk. Španija doživi torej še nekaj ponižanj radi blazne trmoglavosti svojih generalov in ministrov, ako se pravočasno ne spametuje!

Slavnostni koncert učitelj. abiturijentov.

V proslavo petdesetletnega vladanja Nj. Velikanstva cesarja Franca Jožefa I. se je vršila v soboto v Ljubljani prva svečanost. Priredili so jo v okrašeni Sokolovi dvorani z najlepšim vspehom abiturijentje obeh tukajšnjih učiteljskih in sicer na korist učiteljskega muzeja.

Slavnostni značaj koncerta in njega dobrodelni namen pa vendarle nista privabila neke apatične vrste meščanov, ki se je — kakor vedno — odlikovala žal, tudi to pot s svojo odsotnostjo. Zlasti pa obžalujem, da se koncerta niti ljubljansko učiteljstvo ni domalega nič udeležilo. Da opazili smo, da je manjkalo celo veliko število letošnjih abiturijentinj. Obžalujem to tolikanj bolj, ker se je to splošno opazilo! O stanovski zavednosti in kolegialnosti taka apatija pač ne prča!

Navzlic temu graje vrednemu dejstvu pa je bil koncert dobro obiskan ter so se ga mej drugimi udeležili gg. župan Hribar, cesarski svetnik Murnik, predsednik trg. zbornice Perdan, dež. šolski nadzornik Šuman, zastopnik ekselence barona Heina, dež. vladni svetnik pl. Rühling, ravnatelj Hubad z nekaterimi profesorji, mnogo odličnih dam, velikošolci in častniki domačega polka.

Vzpored koncerta se je odlikoval pa veleokusni sestavi in s prav primernimi točkami za jubilejno svečanost. Zasluge za to ima dirigent gospod Jos. Čerin, ki je zopet pri tej priliki dokazal, da more tudi s pičlim številom pevcev v naglem času prirediti najlepši, najzanimivejši in umetniški koncert. Občinstvo mu je to priznavalo z obilnim ploskanjem.

Po Reineckovi „Jubilejski overturi“ je govoril g. Fr. Hauptman svoj patriotizma in lojalnosti polni prolog, ki se je prav dobro zaključil s cesarsko himno, katero je pel mešani zbor unisono s spremljevanjem vojaškega orkestra. Za tem se je pela prav živahno Nedvedova „Dijaška“ za moški zbor in se je v nji odlikoval g. Jos. Mahorčič s svojim tenorom. V nadaljnjih dveh točkah je nastopil znani simpatični baritonist g. R. Vrabl ter zapel Foersterjevo težko „Vprašanje“ ter Schumannovo zanimivo in karakteristično pesem „Grenadirja“. G. Vrabl nima sicer velikega glasu, a zna ga izvrstno porabiti, saj je pevec, ki se odlikuje z velikim občutkom ter z dobro izvežbanostjo. Na viharo ploskanje je dodal g. Vrabl še Vilharjevo „Nezakonsko mater“. Pri vseh 3 točkah ga je mojstrsko spremljal g. vodja Čerin. Jako simpatični sta bili naslednji dve točki za ženski zbor s klavirjem (g. Čerin): Drahlovskega v narodnem slogu pisano in s pristnim slovanskim značajem se odlikujoče „Jabolko“ in elegična Bendlova pesem „Pomlad, dekle...!“ Obe pesmi sta napravili najlepši vtisk ter je občinstvo vrlim pevčkam opetovano glasno izrazilo svoje popolno priznanje. Dvočakov mešani zbor „Padle so pesmi v dušo mi“ je eden najoriginalnejših, najlepših in visoko poetičnih mešanih zborov, kar jih premore glasbena literatura. Pel se je dovršeno, vendar bi bi bil napravil še večji vtisk, ako bi bilo število pevcev večje, kar bi pripomoglo zlasti do finejšega izražanja ff in pp. — Čustva polna slika „Slovo od gozda“ Mendelssohn-Bartholdyja je hvaležna koncertna točka s premnogimi lepimi temi in najnežnejšimi efekti. Pela se je tudi prav dobro. Najkrasnejša pa je bila poslednja točka: Mogočna

Dalje v prilogi.

Bruchova glasba „Rimski slavospév“ za mešan zbor z orkestrom. To je divna, slikovita skladba, v kateri so pokazali vsi trije sodelujoči faktorji svoje največje znanje: dirigent, zbor in orkester so stali v tej točki na vrhuncu svoje glasbene umetnosti. Veseli nas, da nismo čuli te prekrasne kompozicije zadnjič, nego jo postavi vrli „Slavec“ pri prvi priliki na svoj repertoar. — S tem je bil prezanimivi in splošno zadovoljujoči koncert završen in pričela se je prosta zabava ter ples.

Ples je bil prav eleganten in jako animiran. Četvorke je vodil g. Fr. Hauptman. — Pet je že davno minilo, ko se je zaplesala v slovo zadnja polka hitra.

V nedeljo zvečer se je vršil o zgoreni kavarini „Nar. doma“ še poslednji zabavni večer abiturientov in abiturientinj, katerim kliče: Bog z Vami pri delu za mladino in domovino!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. julija.

— (Izredni občni zbor odvetniške komore kranjske dne 17. julija) je s 16 proti 3 glasom sprejel nasledno resolucijo: Izvanredni občni zbor odvetniške zbornice kranjske protestuje proti sklepu c. kr. višje deželne sodnije v Gradcu z dne 23. junija 1898., s katerim se je zastopnikom in strankam zabranilo slovenski razpravljati pri prizivni razpravi, in sicer se sklicuje zbornica na člen 19. drž. osnovnih zakonov, s katerim je slovenščini zagotovljena jednakoopravnost in se sklicuje na temeljna načela novega civilnega procesa. — II. Občni zbor nalaga odboru, naj izdela v tej zadevi spomenico na justično ministerstvo in na ministersko predsedništvo ter — III. odpošlje deputacijo, da izroči spomenico s prošnjo, da se naj uradoma ukrene vse, da se osigura slovenščini polna veljavnost pri c. kr. višjem deželnem sodišču v Gradcu.

— („Naša straža“ in „Slovenski List“.) Komaj se je ustanovilo društvo „Naša straža“, že se ga je z znano eskamotersko spretnostjo polastilo glasilu naših salonskih in gorjanskih krščanskih socijalistov ter ga izkorišča v svoje namene. Da se je društvo ustanovilo, je zopet jedina zasluga „Slovenskega Lista“. Kar je dobrega pri nas, to se vse rodi najprvo v glavi gospoda Koblarja; da ni Schwarz staknil smodnika, staknil bi ga bil ta prebrisani kurat, in da ni slučajno gospod Bog vstvaril sveta, vstvaril ga je brez dvojbe gospod kurat Koblar, in sicer še mnogo prej nego v sedmih dneh! Čast komur čast! Zategadelj se ne čudimo, če hvali „Slovenski List“ svoje zasluge pri „Naši straži“, in če se s krščansko socijalno ponižnostjo veseli tega svojega uspeha. In ker je dosti Slovencev, ki o teh zaslugah ničesar ne vedo, je le pametno, da zvoni o njih „Slovenski List“, ker dandanes ne vozijo preslabo tisti ljudje, ki so sami svojih lastnih del zvonovi. Istotako pametno je, če „Slovenski List“ „Našo stražo“ uporablja v to, da vdriha po liberalnih prvakah in družih takih strahovih, ki so ob svojem času hoteli ob „kruh spraviti“ zaspanega uradnika mestne hranilnice, ki ni ne liberalac in ne klerikalec. Čisto pametno je tako! Pri ustanovitvi „Naše straže“ se je kazala lepa sloga, in ker vsaka dobra reč, če je je preveč, škoduje, je le hvale vredno, če se „Slovenski List“ pošteno trudi, da bi se „Naša straža“ v bodoče ne opirala na tisto slogo, na katero se je opirala pri svojem rojstvu! — Tudi deželni odbor kranjski dobi svojo brco, in naš kurat se nad to vrhovno avtonomno oblastnijo prav od srca krohoti, ker ga ima že čez leto dnij v disciplinarni preiskavi, pa se mu še do sedaj ni nič zgodilo! Opravičeno je to krohotanje, in tudi mi skoraj ne dvomimo, da je najpametnejše — ker se bode „Naša straža“ prej kot ne obrnila za podporo do deželnega zbora — če se najprej deželni odbor pošteno oklesti in pred svetom osmeši! — In končno ne smejo v odbor drugi, nego samo tiste delavne moči, ki se zbirajo okrog „Slovenskega Lista“. Tudi to je prav! Štefe, Koblar, Kregar, mladi Turk in drugi — ti bodo delali, drugi bodo pa denar dajali! Tako je vse v najlepšem redu, in prepričani smo, da bode „Naša straža“ doživela sivo, sivo starost, in da bode obstajala vsaj do tistega časa, ko bode deželni odbor kranjski dognal tisto disciplinarno preiskavo, iz katere kurat Koblar svoje norce brije! Bogu pa smo po vsi pravici hvaležni, da so patroni „Slovenskega Lista“ blagovolili vzeti „Našo stražo“ pod svoje krilo! —

— (Imenovanja na državni železnici.) S 1. julijem so bili imenovani: inspektorjem g. Jos.

Detela, načelnik državne postaje v Ljubljani, oficijalno gosp. Josip Pleteršnik v Kranju, adjunkti gg. V. Ječmínek, Iv. Deutschmann in Makso Jeglič v Ljubljani ter Avg. Inglič v Vižmarjih.

— (Shod slovenskih odvetnikov in notarjev, odvetniških in notarskih kandidatov iz vseh slovenskih pokrajin.) Shodu so došli naslednji brzojavni pozdravi: „Branite pravdo vdove domovine in priborite ji, da se v Slovencih povsod in vedno uveljavi vsaj § 19. osnovnega zakona.“

— „Celjsko politično društvo „Naprej“. — „Ne vdajmo se, kliče neustrašenim braniteljem svetih pravic naroda in jezika slovenskega.“ — Celjski „Sokol“. — „Želeč, da obrode na današnjem shodu storjeni sklepi obilo dobrega sadu, kličemo zborovalcem prirčen Na zdar!“ — „Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Celji.“ — „Slovenski delavci, katerim je materiničina draga kakor kruh, kličemo Vam: Le tako odločno in vztrajno naprej!“

— „Celjsko delavsko društvo“. — „Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, a delo in trud Vam Bog blagoslovi.“ — „Celjsko pevsko društvo“. — „Živelo Vaše delo in dal Bog, da kmalu dospemo do popolne ravnopravnosti. Slava zborovalcem!“ — „Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem.“ — „Važnemu posvetovanju želi obilo vspeha — Uredništvo Mira.“ — „Zadržan osebno udeležiti se splošnega shoda, sem v duhu z Vami in kličem slavnostno: Vivat justitia!“ — Svetina v Pliberku.“ — „Vsled nepričakovanih ovir zadržan, vdeležiti se shoda, pozdravljam udeležnike, želim najboljšega uspeha, odobrujem namen in sklepe shoda.“ — Odvetnik Franko v Gorici.“ — „Uradno zadržan, pridružujem se vnaprej vsem sklepom in korakom današnje skupščine v doseg popolne jednakoopravnosti našega jezika na vseh sodnih instancijah.“ — Dr. Triller v Tolminu.“ — Gosp. dr. Tavčarju je došla naslednja brzojavka: „Ne udajmo se, naravni in pisani zakoni so z nami.“ — Dr. Cukon, Dr. Abram v imenu ostalih pravnikov v Trstu.“

— (Znamke na korist družbi sv. Cirila in Metoda.) Pišejo nam: Gosp. Schwentner, knjigar na Dvornem trgu, je naprošen od gosp. Borovščaka v imenu družbe sv. Cirila in Metoda, sprejel prodajo rabljenih znamk v zavitkih. Da bodo rodoljubni nabiralci znamk po njih pridno segali, je menda umevno, ker se prodajajo v korist šolske družbe. Znamke so se nabrale iz milodarov, in na ta način je družbi možno oddajati jih prav ceno. G. Borovščak nabira še dalje take znamke na korist družbe sv. Cirila in Metoda, ki se naj pošiljajo v Ljubljano, Gospodske ulice št. 5. Znamke in kakoršnikoli koleki se tudi sprejemajo. Nabiralci in nabiralke, oglašajte se prav pridno!

— (Z južne železnice.) Te dni je bil v vstopni dvorani (vestibul) tukajšnjega kolodvora zraven stališča vratarja postavljen avtomat za vstopnice na peron. Ako se vrže v odprtino 20 vinarjev, pade vun listek, s katerim je dovoljeno jedenkrat iti v notranje, občinstvu sploh odprte kolodvorske prostore.

— (Shod slovenskih posojilničarjev.) S tem obžalujemo, da načelstvo „Gospodarske zveze“ in „Zveze kranjskih posojilnic“ odsvetuje svojim posojilnicam, da bi se udeležile tega shoda, ki smo ga sklicali v Ljubljano na dan 1. avgusta, oziroma 31. julija t. l.; zlasti obžalujemo to izjavo, ker se ni v njej navedel niti eden razlog, zakaj se to odsvetuje. Saj se od naše strani ni nameravalo podirati, kar zida omenjena ljubljanska gospodarska organizacija. Mi smo shod v ta namen sklicali, da bodo lahko enkrat na javnem shodu zastopane vse slovenske posojilnice, katerim bode prilika dana, izraziti se o vseh načelih in o celoskupni organizaciji slovenskega posojilništva. Radi tega bi bili tudi radi slišali glasove tistih domoljubov, kateri vodijo omenjeno ljubljansko gospodarsko organizacijo, zoper katero nimamo bistvenih predsodkov.

— Načelstvo „Centralne posojilnice slovenske.“

— (Poroki.) V Velikih Laščah poročil se je včeraj gosp. Josip Pavčič z gđno. Danico Šulajev in gosp. Anton Hočevar iz Rudolfovega z gđno. Pavlo Hočevarjevo. Ljubezniva gospicama in vrlima narodnjakoma naše naskrenejše čestitke!

— (Premovanje konj.) Tudi letos delila se bodo na Kranjskem državna darila v srebrnih goldinarjih in srebrnih svetinjah, kakor tudi priznanjskih diplomah za najlepše kobile in žrebce, in sicer v naslednjih konkurenčnih postajah: Dne 24. avgusta v Lescah za okrajno glavarstvo Radovljica; dne 25. avgusta v Kranju za okrajno glavarstvo Kranj; dne 26. avgusta v Kamniku za okrajno glavarstvo Kamnik; dne 29. avgusta na Vrhniki

za mesto Ljubljano in za okrajna glavarstva ljubljanska okolica, Logatec in Postojina; dne 30. avgusta v Ribnici za okrajno glavarstvo Kočevje; dne 3. septembra v Trebnjem za okrajni glavarstvo Rudolfovo in Litija; dne 5. septembra v Sent Jerneju za okrajni glavarstvo Krško in Črnomelj. Pri tej priliki zapisovali se bodo tudi triletni, za pleme sposobni žrebci, ki bi se utegnili pozneje kupiti. V Bohinju priredi kmetijska družba dne 23. avgusta premovanje konj, v St. Jerneju pa dne 4. septembra konjsko dirko v trab.

— (Podružnica slov. planinskega društva v Radovljici) naznanja tem potom program izleta na Stol. Skupni odhod izletnikov je v nedeljo dne 24. t. m. ob 6. zvečer od postaje Žerovnica do Valvasorjeve koč, kamor se dospe v poldrugi uri. Za prenočišče in pijačo je skrbnjeno. Zvečer zažge se pri koči velik kres. Odhod proti vrhu ob 3. zjutraj. Povratek ali v Begunje po novomarkirani poti, ali pa nazaj v Žerovnico, kamor se dospe že k vlakoma ob 9. oziroma ob 9. 24 min. — Ob neugodnem vremenu preloži se izlet z istim vsperedom na prihodnjo nedeljo.

— (Ubil se je) 11. t. m. zjutraj v Godoviču pri Logatcu 63letni hlapec Janez Božič, ko je padel z lestve.

— (Požar.) V Trzliču je nastal 16. t. m. ob 3. uri popoldne ogenj, ki je upepelil kajzo Neže Jagodic. Ker je mož Neže Jagodic sumljiv, da je zažgal kajzo v pijanosti, ga je orožništvo odvedlo na okrajno sodišče v Kamniku.

— (Vipavska železnica.) Županstva po vipavski dolini so dobila tole obvestilo: „Visoko c. kr. železniško ministerstvo namerava uvesti v novjšem času v dopolnitev studijskega gradiva občna tehnična dela za železniško progo od Ajdovščine v Postojno in od Razdrtega na Divačo. Za izvršitev potrebnih del na planem pridejo inženirski oddelki sredi meseca julija na lice mesta.“

— (Goriško učitelstvo in knezonadškof dr. Missia.) Z Goriškega nam pišejo: Pri zadnjem rednem zasedanju našega deželnega zbora se je naročilo deželnemu odboru, da do prihodnjega zasedanja izdela načrt za deželni šolski zalag, kajti jedino po tej poti bi se dalo pomagati učitelstvu iz sedanjega prežalostnega stanja. (Učitelji, ki služujejo že od 1882. leta, imajo še vedno plačo 400 gld.) Italijanski poslanci so glasovali sicer proti temu predlogu ali z glasom rajnega knezonadškofa imeli so slovenski poslanci večino in predlog je bil sprejet. Ni dvombe, da bi bil dotični predlog danes že zakon, ako bi bilo dano rajnemu knezonadškofu dalje živeti in vdeleževati se delovanja v deželnem zboru. Toda na veliko žalost vsega učitelstva prišlo je drugače. Že dve leti zaporedoma ne deluje naš deželni zbor in tudi ne more delovati, ako ne pride v deželno zbornico rešitelj — knezonadškof, da s svojim glasom pomaga premakniti naš politični voz. Zato vse učitelstvo goriške dežele nestrpno pričakuje bodočega zasedanja, ker pričakuje z gotovostjo, da sedanjki knezonadškof dovrši, kar je preblagi njegov prednik započel. Ako bi nas pa še to poslednje upanje prevarilo, tedaj nam ne preostaja drugega, nego izseliti se. Že v tekočem šolskem letu nas je zapustilo mnogo tovarišic, ki so odšle na Kranjsko in na Štajersko in tudi od letošnjih abiturientk ne ostane nobena v domači deželi, tako da bo več razredov zaprtih. Učitelje veže sicer štipendij, vsaj šest let službovati v domači deželi, ali tudi če bi jim bilo izplačati onih 200—300 gld., kaže jim bolj oditi na Kranjsko ali Štajersko, nego doma ostati. Na Goriškem mora učitelj čakati do blizu 20 let, da pride do plače 500 gld., na Kranjskem dobi pa že v 3. letu tako plačo, v 10. letu pa vsaj 600. Jednake bolj ugodne razmere so tudi na Štajerskem. To naj blagovoljno uvažujejo višja šolska oblastva, deželna vlada in sploh vsi oni, ki jim je mar za napredek in omiko ljudstva. Mi pa še vender pričakujemo rešitve jedino le od našega kneza in nadškofa.

— (Ali je slovenska ljudska šola v Trstu potrebna?) „Edinost“ poroča: Na c. kr. nemških ljudskih šolah v ulici Annunziata in Fontana sta bila lanskega leta 1202 učenca. Italijanov 698, Slovencev 318 in Nemcev samo 201. V šoli v ulici Fontana je bilo 139 deklic, in sicer po narodnosti: 70 Italijank, 26 Slovenk in 43 Nemk. Pomislmo sedaj: koliko je na teh šolah otrok slovenske narodnosti, ki pa niso izkazani kakor Slovenci; koliko jih je po italijanskih ljudskih šolah, koliko jih je v zavodih družbe sv. Cirila in Metoda, pa si naredimo lahko sodbo, da li je potrebna slovenska ljudska šola v Trstu ali ni potrebna? Menimo, da te številke govore tako glasen govor, da so vsa „komisijonalna poizvedovanja“ gola in krvava — ironija.

* (Bojčev in Novelić obešena.) Z nenavadno tajnostjo se je izvršila, smrtna kazen bivšega adjutanta bolgarskega kneza, stotnika Bojčeva in policijskega prefekta Novelića. Pred 6 meseci sta bila obsojena, ker sta umorila pevko Simon, ljubico oženjenega Bojčeva. Šele minoli terek zvečer sta izvedela obsojenca, da morata na vešala in v sredo zjutraj sta bila obešena. Trupli sta ostali celih 46 minut na vešalih. Bojčev do zadnjega hipa ni vrjel, da bo obešen ter je veselo pušil, jedel in pil. Novelić pa je bil spokornejši. V Bolgarski nimajo

krvnikov, nego opravlja ta žalostni posel kak cigan ali — mesar za „honorar“ jednega napoleondora. To pot se je našel mej kaznenci človek, ki je obesil svoji kolegi dosti naglo. Novelci se je spovedal, Bojčev pa ni maral duhovnika.

* (Okradel je sirote) Blagajnik sirotinske blagajne v Aradu, neki Ivan Krivany — kakor ime kaže pristen Madjar — je poneveril 270 000 gld. ter pobegnil.

* (Rafinirana osveta.) Nedavno se je razpravljalo pred sodiščem v Melbourne čuden slučaj. Neka Lena Collinsova je tožila Reginanda Hobbyja, da se je poročil z njo, dasi je bil poprej že oženjen in je njegova prva žena še živeča. Toda Hobby je izjavil, da je bil onega dne, ko se je v drugič poročil, tako — vinjen, da ni vedel kaj dela, kar je tudi Lena Collinsova potrdila. Ona sama je prisilila Hobbyja, da je šel z njo k duhovniku, kateri ju je poročil. Drugega dne, ko se je iztreznil, mu je pa pokazala poročni list, na kar je začel Hobby vse svetnike na pomoč klicati, da on ni kaj takega učinil, ker je že oženjen, Collinsova je izjavila, da je prisilila Hobbyja do zakona iz osvete, ker je bil pred prvim svojim zakonom dveril, a se je potem poročil z drugo. Vkljub tej izjavi in vkljub Hobbyjevi pijanosti je bil obtoženec vendar proglašen krivim.

* (Abbé — morilec) Iz Jassyja se poroča, da je bil ondi abbé Morisseau, francoski jezuit in bivši misijonar, te dni obsojen radi umora in težke telesne poškodbe dveh mož v petletno ječo in na globo 2500 lejev. Imenovani abbé je bil odgojitelj v hiši grajskega de Barburija v Derski, v distriktu Dorohoi na severnem Multanskem. Znal si je pridobiti veliko moč nad domačimi ter je končno zahteval 64 000 frankov plačila. De Barburi mu jih je plačal, a mu hkratu pokazal vrata. To je abbéja toliko razkačilo, da je v besnosti ustrelil kočijaža ter smrtno ranil še dva hlapca. Pri obravnavi so se pripetili burni prizori; narod je hotel abbéa pobiti, zato je stražilo sodno hišo 200 infanteristov in eskadron orožnikov.

**Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:
Za Prešernov spomenik v Ljubljani: Gosp. Ferdo Roš, župan v Trbovljah, 72 kron, katere so darovali: G. Ferdo Roš 10 K; po 4 kron: g. Ana Dimnik in g. P. Gregorc; g. Rozalija Roš 2 K 22 vin.; po 2 K gg.: Alojzija Dernovšek, P. Erjavc, Mat. Mežnarč, Jos. Moll, Iv. Kramar, Mat. Dolničar, A. Volavšek, J. Moke, J. Peklar, Ant. Lajncič, Ant. Fischer; po 1 K gg.: Kristina Divjak, J. Počivavšek, Konrad Rožaj, Neimenovan, F. Kalan, Vodušek, Knstič, Rob. Plavšek, Marta Suher, L. Šah, Goropevšek, Volc, Roza Slavšek, A. Kummer, Jager, Volker, A. Pintar, Ant. Gnuš, A. Podmenik, Marija Logar, Val. Rozin, Iv. Laznik, Fr. Majcen, A. Kolenc in Iv. Rebek (oba iz Celja); J. Plaznik 98 vin.; gg. Mat. Dolinar in Orožen, vsak 60 vin.; gg. J. Krčol, Ant. Štefanič, I. Koren, Karol Zupandčič, vsak 40 vin. — G. J. Krajger v Novem mestu 20 kron, zložili pri koncertu „Dolenjskega Sokola“ zbrani Sokoli in gostje — Skupaj 92 kron. — Živel rodoljubni darovalci in darovalke in njih pesnomovalci!

Književnost.

— Izvestje „Glasbene Matice“ v Ljubljani. To jako elegantno opremljeno letno poročilo prinaša na 100 str. sledečo vsebino: Petindvajsetletnica „Glasbene Matice“. (Poročilo tajnika.) — Zahvalno potovanje „Glasbene Matice“ na Dunaj. — Pojavi dunajskega časopisa o koncertih. — Prolog. (Jos. Stritar. — Popis dunajskih koncertov obsega 48 str. — Potem sledi: Glasbena šola v Ljubljani: Učiteljstvo in učenci. — Glasbena šola v Novem mestu. — Muzikalije. — Koncertni vzporedi od 1. 1894/95. do 1896. (V dobi vodstva g. M. Hubada) in od 1896/97. do 1898. (Doba vodstva g. Jos. Čerina.) — Glasbeni večer v Novem mestu. — Račun in proračun „Glasbene Matice“. — Efektna loterija. — Društveno vodstvo. — Poverjeniki in društveniki. — Razpis jubilejskih nagrad

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 19. julija. „Neues Wiener Tagblatt“ prinaša brezobrazen članek radi nedeljskega shoda slovenskih odvetnikov in notarjev v Ljubljani. Člankar pravi, da zahtevajo Slovenci nekaj takega, česar Nemci na Češkem nimajo in česar bi se nikdar ne upali zahtevati. V Ljubljani se je sklenilo, da se prenese opozicija in obstrukcija na sveta tla justice, katerih niso onečaščali Nemci nikoli, kar pa hočejo delati poslej Slovenci. Radovedni smo — piše člankar — kako odgovori vlada na resolucije tega shoda, mislimo pa, da je dolžna odzvati se z najodločnejšo zavrnitvijo. Kar se

je zgodilo v Ljubljani, ni užalilo samo Nemcev, nego mora žaliti vsakogar, ki ima razum za pravico. Naloga države je, provokacijo jugoslovanskih voditeljev energično zavrniti. — Na nesramne trditve tega člankarja konstatiramo le to, da obstoja v Pragi nemško višje dež. sodišče že več desetletij, ter da se že nad leto dni boré Nemci neprestano z obstrukcijo zoper pravico, ter da jim ni sveta niti oseba cesarjeva. In ti Nemci kličejo sedaj vlado na Slovence, ki zahtevajo le to, kar bi morali že davno imeti in kar imajo Nemci v vseh mešanih krajih.

Dunaj 19. julija. „Abendblatt“ javlja, da je vlada temeljem § 14. odredila, da se začne graditi železnica Kapela-Trebinje-Dubrovnik. Hkratu javlja „Abendblatt“, da se poveča melioracijski fond od 515.000 na 850.000 gld.

Praga 19. julija. „Deut. Volksbote“ javlja, da je vodstvo nemškoliberalne stranke na Češkem sklenilo, da svoje delovanje ustavi ter da se razide.

Zagreb 19. julija. Danes se je vršila obravnava proti zadnjim 16 kmetom radi izglede v Sjeničaku. Oproščeni so bili le 3. Vsi drugi so bili obsojeni od 13 let do 3 tednov.

Mitrovica 19. julija. Danes je bil rojarski morilec Cerviano obsojen na smrt.

Pariz 19. julija. Zola je bil včeraj ob svoji odsotnosti obsojen na leto dni ječe, na 3000 frankov globo in na povračilo stroškov civilnim strankam. Pred justično palačo so se pripetili burni prizori, mej katerimi je bilo aretiranih 27 oseb. Sedem oseb je za prtiš še danes. Déroutède in Hubbard bi se morala danes dobojevat, a je prvoimeno vani izostal.

Madrid 19. julija. General Shafter z generalnim štabom je sprejel zunaj utrd španskega generala Torala z njegovim generalnim štabom. General Toral je izročil Shafterju svoj meč, a Shafter mu ga je takoj vrnil ter z njim vred jahal v Santiago. V guvernerski palači se je izvršila oficijalna predaja mesta. Po podpisu kapitulacijskega protokola se je izvesila ameriška zastava. General Mac Kibben je imenovan vojaškim guvernerjem Santiaga.

Madrid 19. julija. V vseh španskih lukah se vrše armiranja pristanskih utrd. Vlada je odredila, naj se morski svetilnik Mahonski ugasne. V Saragosi in okolici vlada veliko razburjenje vsled povišanja užitniškega davka.

Madrid 19. julija. Časnikarska cenzura je sila ostra. Listi izhajajo skoraj povsem beli. Notranji položaj je jako opasen, za to zatve vlada vsako neugodno kritiko. Vlada se že pripravlja na karlistične nemire.

Izborna deluje

Tanno-Chinin tinktura za lase
okrepčuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.
Jedina zaloga (386—20)
lekarna M. Leustek, Ljubljana
Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.
Telefon šte. 68.

Zahvala.

Nagrobni spomenik ponesrečenemu tovarišu g. jur. Jakobu Zajcu smo postavili v Klosterneuburgu dne 27. junija 1898. l. p. n. gospodom, ki so blagovolili poslati prispevke: g. Rudolf Fasan 6 K, Andrej Gabršček 6 K, Simon Gregorič 2 K, profesor Jeraj 4 K, Lucijan Kovačič 3 K, Dragotin Lapajne 10 K, I. Marušič 4 K, I. Mašera in tovariši 8 K, prof. Primožič 2 K, vikarij Razpet 6 K, dr. Regan 1 K, Ivan Sedej 2 K, prof. Šantelj 6 K in dr. Fr. Vidic 2 K — skupaj 62 K — in pa 6. g. dr. Sedeju za darovanje sv. maše v Klosterneuburgu, izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Spomenik je stal 179 K 80 vin.

Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju.

VIII. Lederergasse 20.

phil. **Jožef Reinsner** jur. **Ivan Bakovnik**
tč. predsednik. tč. tajnik.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. junija: Miklavž Osredkar, paznikov sin, 7 mesecev, Poljanski nasip št. 50, pljučni katar.

V deželni bolnici:

Dne 14. julija: Ivan Zalokar, hlapec, 54 let, j. etika. — Anton Kristof, gostac, 70 let, pljučni edem. — Miklavž Kerše, užitar, 79 let, opekline.
Dne 15. julija: Matevž Tomšič, zidar, 70 let, pljučnica.
Dne 17. julija: Rozalija Škarjavec, krojačeva žena, 32 let, jetika.

Javna zahvala.

Sloga vodi nas jedina,
Zivi pesem, domovina!

Društveno geslo.

Nepozabna nam ostane narodna slavnost, katere se je vršila toli slovesno in častno za naš narod dne 2. t. m. v zavedni Sežani. Na tisoče in tisoče je prihitelo naroda z vseh strani kršnega Primorja in sleherni je bil prešinjen s svetim navdušenjem za našo narodno stvar. Vse, stari in mladi, moške, žene, dekleta in mladina, da, vsak, komur bije za narodne idejale, priromal je ta dan v praznično okrašeno Sežano, da prisostvuje in kumuje na imenitne važnosti narodni slavnosti. In tako smo ob ogromni množici vrlega in zvestega nam naroda započeli novo narodno delo, zbirajoč darove za prvi temeljni kamen „Narodnemu domu“ v Trstu, iskreno želeč in Boga proseč, da bi našli mnogo posnomovalcev širom domovine, da bi se mi sami na tem delu ne utrudili in da bi se nam naša gorka želja skoro skoro uresničila.

Presrečna hvala toraj vsem in vsakomur, in sicer najprve našemu narodu, ki se je v toli ogromnem številu zbral dne 3. t. m. v Sežani ter posvedočil tam svojo narodno probujenost in zavednost, uzorno požrtvovalnost in izredno disciplino. Posebe zahvaljujemo slavno županstvo v Sežani, katero je stalo na čelu tamonjmu pripravljalnemu odboru, sestavljenemu iz vrlih rodoljubov sežanskih, občinskih svetovalcev, členov slavne čitalnice in gasilnega društva ter nas je na najljubeznivejši način podpiralo. Presrečna hvala ljubeznivim sežanskim Slovenkam, ki so nastopile v krasnih narodnih nošah, čast jim za to, in ki so nam ob sprejemni izročile šopek krasnih cvetic v spomin. Jednako toplo hvalo tudi uglednim sežanskim rodoljubkinjam na krasnem traku, ki so nam ga na koncertu pripelle na našo zastavo in ki bode trdno, nerazdružna vez med Sežano in „Ljubljano“. Velike zasluge si je pridobilo za sežansko slavnost bratsko nam „Delalsko podporno društvo“ v Trstu s svojim predsednikom bratom prof. Mandičem, ki je priredilo poseben vlak iz Trsta v Sežano ter tako najljubšeje zasvedočilo svojo narodno-kulturno misijo. Bratska njemu hvala in slava urnebesna, kakor tudi dični deputaciji „Sokola“ iz Gorice, ki je poveljala našo slavnost.

Močna narodna organizacija so mnogostevilna pevska društva v Trstu in njega okolici, od katerih jih je osem sodelovalo na koncertu, in sicer: mešani zbor sežanski, „Adrija“ iz Barkovelj, „Danica“ iz Kontovelja, „Haidrih“ iz Proseka, „Kolo“ iz Trsta, „Nabrežina“ iz Nabrežine, „Slava“ od Sv. Marije Magdalene Spodnje in „Slovansko pevsko društvo“ iz Trsta. Vsem tem bratskim pevskim društvom bodi najiskrenejša hvala na požrtvovalnosti, s katero so pripomogle, da je slavnost v Sežani bila zajedno krasna pevska slavnost. Zlasti zahvaljujemo brate „Kolaše“, kateri so me seboj nabrali 20 kron ter nam ta znesek izročili za „Narodni dom“ v Trstu. Ti trenutki bratskega in vzajemnega sodelovanja za blago in plemenito stvar ostanejo nam vedno v najprijetnejšem spominu in naša sveta dolžnost bode, da vrmeno bratom in sestricam milo za drago. Hvala še „Kolašem“ za prijetne trenutke našega bivanja v Trstu! Nadalje lepa hvala za narodno stvar nesebično delavnemu rodoljubu bratu Vinku Preglju, trgovcu v Sežani, ki je ves čas neutrudno pospeševal naše podjetje. Konečno tudi hvala vrli godbi iz Mahovin, ki je brezplačno svirala na slavnosti. Živel ti narodni godci! In tudi hvala veteranski godbi iz Trsta, ki je neumorno svirala. Dolžnost nam je tudi omeniti, da je hotelij g. Josip Vičič radodarno prepustil svoj krasni prostorni vrt za slavnost in se je vestno trudil, da je občinstvu stregel solidno in skrbno.

Ginjani smo bili do dua srca in duše, ko smo poleg duhovnikov, v narodni borbi osivelih, videli vse narodne zastopnike primorske in nekatere iz bele Ljubljane, ko so se poleg razumnikov, meščanov in trgovcev veselili zavedni kmetje in delavci ter priproste kmetice, a psi so se nam ponosa širile, ko je bilo z nami toliko zavednega ženstva v prekrasnih narodnih nošah, vsi pa v bratski slogi in svetem jedinstvu, združeni in jedini pod posvečeno zastavo drage matere Slovenije. Da bi vedno tako bilo!

Slava slovenskemu Primorju! Slava graditeljem narodne trdnjave, to je „Narodnega doma“ v Trstu!

Pevsko društvo „Ljubljana“.

Anton Trstenjak
predsednik.

Makso Armič
tajnik

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
18.	9. zvečer	736,2	21,1	sl. jvzh.	jasno	
19.	7. zjutraj	736,3	17,8	sl. szah.	jasno	0,0
„	2. popol.	734,8	29,6	sr. jzah.	jasno	

Srednja včerašnja temperatura 21,9°, za 21° nad normalom.

Dunajska borza

dne 19. julija 1898.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 70 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 65 „
Avstrijska zlata renta	121 „ 70 „
Avstrijska kronska renta 4%	101 „ 15 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ — „
Ogerska kronska renta 4%	99 „ — „
Avstro-ogerske bančne delnice	914 „ — „
Kreditne delnice	359 „ — „
London vista	119 „ 90 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 82 „
30 mark	11 „ 75 „
30 frankov	9 „ 52 1/2 „
Italijanski bankovci	44 „ 20 „
C. kr. cekini	5 „ 63 „

Dne 18. julija 1897.

1% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	163 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	192 „ 25 „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128 „ 75 „
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlasti zast. listi	98 „ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	156 „ 75 „
Ljubljanske srečke	23 „ — „
Rudolfove srečke po 10 gld.	26 „ 50 „
Kreditne srečke po 100 gld.	203 „ — „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	515 „ — „
Papirnat rubelj	1 „ 25 1/2 „

Odbora št. Peterske moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metoda prav uljudno vabita vse častite člane k zadušni sveti maši, katero bode daroval za rajncega podružničnega tajnika, gospoda **Julija Deva**, podružnični predsednik, prečastiti gospod **Martin Malenšek**, prihodnji četrtak, dne **21. t. m.**, ob 10 uri zjutraj v farni cerkvi sv. Petra. (1117)

Ljubljana, dne 19. julija 1898.

Učenec

se vzprejme v trgovino z mnogovrstnim blagom pri **Ferd. Hlebsu v Kranju**. (1091-3)

Iščejo se za Pulj stavbeni mizarški pomočniki.

Plača do 2 gld. na dan ali pa na pogodbo (akord).

Ponudniki naj se obrnejo pismeno na podpisane. Pomočniki, kateri so zmogli nekoliko italijanskega jezika, imajo prednost.

(1115-1)

Viljem Grum v Pulji.

Razpis učiteljske službe.

Na naši štiri razredni deški ljudski šoli s pravico javnosti v **Trstu** se razpisuje učiteljska služba s 700 gld. letne plače, s pravico do 6 petletnic po 40 gld. in z 2/3 doneskom k pokojniškemu zavarovanju. Prednost je prosilcem, ki so že prebili skušnjo usposobljenosti; prosilci brez te skušnje bodo dobivali 600 gld. letne plače.

Postavno opremljene prošnje naj se do 15. avgusta t. l. dopošiljajo podpisani vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, 28. junija 1898.

Vrtnar

v vrtnarstvu izvežban, posebno v gojenju cvetlic, sočivja in dreves, sploh v vsem, kar spada v vrtnarstvo, oženjen, oče jednega otroka, 32 let star, želi premeniti svoje mesto do novega leta.

Več se izve pri **Jakobu Šimencu**, trgovinskem vrtnarju, **Gradišče št. 16 v Ljubljani**. (1108-1)

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1898 leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga** čez **Trbiž** Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Pizzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc - Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Pizzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5. uri 39 m. popoldne v Lesce-Bled. — **Proga v Novo mesto iz v Kočevje**. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža**. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pizzen, Budejevic, Solnograda, Linc, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pizzen, Budejevic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina Ljubna, Celovca, Linc, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipska, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pizzen, Budejevic, Linc, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 9. uri 55 m. vlak iz Lesce-Bleda. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja**. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik**. Ob 1. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika**. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. (1044-11)

Učiteljica

z dobrimi spričevali, izobražena za ljudske šole, želi ves mesec avgust brezplačno poučevati v kakoj privatni hiši na deželi.

Pisma naj se blagovolijo poslati: **Ljubljana, poste restante št. 7**. (1112-2)

Rezalni stroj na kolo in drugo knjigovezniško orodje se radi odpotovanja jako ceno proda.

Kupci naj se oglasijo v **Ribnici h. št. 59**. (966-9)

Gostilna

v predmestju ljubljanskem, dobro obiskovana, se odda na račun takoj ali s 1. novembrom.

Kavcija 500 gld. Posredovalci izključeni. — Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (1116-1)

Več vagonov

(1082-5)

apna

prve vrste se bode prodalo od 24. t. m. nadalje do 5. avgusta. Cena po dogovoru. — Več se izve pri **Jultju Lenassi-ju v Gor. Logatcu**.

Št. 24.261.

(1102-2)

Razglas.

Na dan obletnice poroke Nje c. in kr. Visočanstva gospe nadvojvodinje Marije Valerije razdeliti je po sklepu občinskega sveta dež. stol. mesta Ljubljane dvesto goldinarjev mej petero ubogih vdov ljubljanskih.

Prošnje za podelitev teh podpor vložiti je pri podpisnem magistratu do 28. t. m.

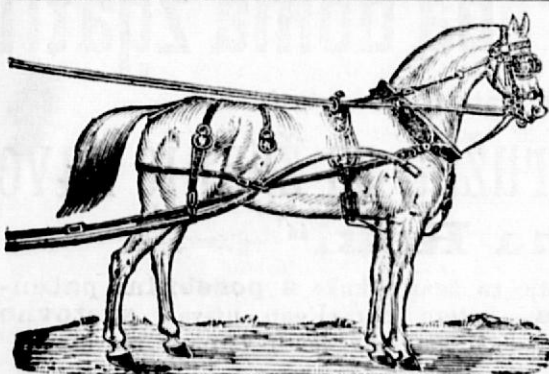
Mestni magistrat ljubljanski

dne 14. julija 1898.

VIZITNICE Národna Tiskarna.

priporoča

Prva največja kranjska tvrdka.

Fran Primožič
jermenar in sedlar
Ljubljana
Sv. Petra cesta 34.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izdelovanje jermenarskih in sedlarskih proizvodov, katera ukusno, trpežno in ceno izdeluje.

Ravno tam velika zaloga različnih konjskih oprem in sedlov, popolne jezde opreme i. t. d.

Izdelovanje jermen za stroje in mlne. — Vse poprave se dobro in po ceni izvršujejo. (1057-4)

Zunanja naročila se vestno in točno izvršujejo.

Jedina trgovina z jedilnim blagom

na debelo

na katero se smejo Slovenci z zaupanjem obrniti, je

G. F. Resberg

v Gorici, v Kapucinski ulici št. 11

ter

v podružnici na Kornu št. 2

katera priporoča to-le blago:

Sladkor, kavo, riž, mast, poper, sveče, olje, škrob, ječmen, kavino primeso, moko, griz, drobne in debele otrobe, turšico, zob, sol, moko za pitanje, kis, žveplo, cement, bakreni vitriol i. t. d.

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja

na debelo ter

pristnega črnega in belega vina.

Vsako naročilo od 5 kg. naprej se izvrši takoj in z vso natančnostjo. Dopisuje se slovenski.

Zagotavlja se dobra kakovost blaga. Slovenskim trgovcem z dežele se najtopleje priporoča. (1076-3)

Zastopnik-potovalec je g. **Ferdinand Zagar**.

Samo **50 kr.** za **3 žrebanja**. Zadnji mesec.

Glavni dobitek **100.000 kron** in **25.000 kron** v 3krat

Srečke jubilejske razstave
(1087-3) **à 50 kr.**

priporoča **J. C. MAYER**, banka v Ljubljani.

Žrebanje: 6. avgusta 1898.

Žrebanje: 15. septembra 1898.

Žrebanje: 22. oktobra 1898.

Lepa stanovanja

s tremi ali štirimi sobami, predsobo, služniško sobo, hodnikom za snajenje in s porabo perilne kuhinje oddajo se po primerni ceni mirnim strankam; tudi se še odda (1075-2)

nekaj lepih prodajalnic

za vsako trgovino prikladnih, kakor tudi dve lepi kleti v **Plautz-evi novi hiši, Stari trg št. 30/32**, in sicer za novemberski termin.

Vpraša naj se: **Sv. Petra cesta št. 23, II, nadstr.**

Koncesijoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dne 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd
v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v Newyork:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Bremen-Sev. Amerika.
v Newyork.

Iz Southampton ozir. Cherbourg ob sredah in nedeljah.
Iz Genova ozir. Neapolja

Bremen-Juž. Amerika.
v Montevideo.

v Baltimore.

via Gibraltar
2-3krat mesečno.

Bremen-Istočna Azija.
v Kina.

v Buenos Aires.

Prekomorska vožnja v Newyork 6-7 dnij.

Bremen-Avstralija.
v Adelaide, Melbourne, Sydney.

v Japan.

Najboljša in najcenejša potovalna prilika.

Generalno ravnateljstvo v Ljubljani:
Edvard Tavčar.

Išče se za november t. l. stanovanje

z dvema svetlimi sobama, kuhinjo, shrambo in drvarnico, ležeče v Krakovskem, Trnovskem ali Št. Jakobskem predmestju, ter nahajajoče se v pritličji ali v I. oziroma v II. nadstropju; razgled na kak vrt ali na ulico.
Ponudbe z zahtevno najemščino pod naslovom „Uradnik“ na upravnishvo „Slovenskega Naroda“. (1016—3)

Pri ugodnem vremenu!
Velik

vojaški koncert

v Hafner-jevi pivarni

v četrtek, dne 21. julija 1898

povodom 50 letnega cesarjevega jubileja.

Čisti dohodek je namenjen mestnim ubogim!

Vstopnina 20 novč.

Začetek ob 7. uri zvečer.

Na obilen obisk vabi najljubšeje najudaneji

Jožef Lorber

restavratér.

(1118)

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem zapričel

v Trstu

(637—12)

trgovino za komisijonalno in špedicijsko poslovanje.

Naročila, in sicer mala v pošiljatkah po 5 kg po pošti in od 30 kg naprej po železnici, izvrševal bom točno in ceno.

Razpošiljal bom razen kolonijalnega blaga tudi druge na trg spadajoče stvari, kakor: sadje, zele, jave, ribe i. dr. Pečal se bom z razprodavanjem domačih pridelkov, s prijetnim njevanjem blaga v svoji skladišči, dajal na ista naplata in posređoval dotično prodajo na korist lastnika.

Trgoval bom tudi z vinom ra debelo. Sprejemam zastopstva trdnih — za konkurenco sposobnih — trdk in polagam za to kaveijo. Nadejaje se, da se me sorojaki domislijo, ostajam z odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan v ulici S. Francesco št. 6.

Najnovejše!

Najnovejše!

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša tovarniška zaloga
šivalnih in poljedeljskih strojev
na Kranjskem.

Mlatilnice

z ležiščem s krogli (Kugellager).

Lahek in miren

40% laglje

tek!

za goniti kakor

Trpežno!

doslej!

Kdor toraj namerava kupiti mlatilni ali drugi kmetijski stroj, naj se zaupno obrne na zgoraj navedeno trdko, katera edina ima na Kranjskem razen drugih kmetijskih strojev v zalogi tudi najboljše mlatilnice in druge kmetijske stroje, katere imajo ležišča s krogli (Kugellager) enako biciklom.

To je zelo praktična in koristna novost, katera omogoči, da se stroj za 40% laglje goni kakor doslej.

Ako so je popreje moral stroj s štirimi ali tremi možni goniti, zadostujeta sedaj samo dva, oziroma jeden mož. Ti stroji se toraj neverjetno lahko gonijo, so zelo trpežni, in primeroma njih zmoglosti, ceni.

Krogle v ležiščih so iz najfinejšega angleškega litega jekla (Gussthal) in brezpopojno trpežne. Ako bi se ležišče (Lager) s časoma obrabilo, zamore se za majhen denar novo dobiti in stroj deluje zopet kakor nov. (1022—6)

Ob jednom priporočam na izber svojo

bogato zalogo

šivalnih strojev

za domačo in obrtnijsko rabo.

10% ceneje kakor drugje.

Odličnim spoštovanjem

Fran Detter.

Ceniki in pojasnila se dobivajo zastonj in poštne prosto.

Niklasa Rudholzerja naslednik

urar in optični zavod

Mestni trg št. 8

v Ljubljani.

Niklaste cilindar-remontoir ure od .	4 gld.	—	kr. naprej.
Srebrne cilindar-remontoir-ure od .	6	—	—
Srebrne damske cilindar-remontoir-ure s srebrnim pokrovom od .	7	—	—
Srebrne remontoir-ure na sidro od	10	—	—
Srebrne remontoir-ure s 3. srebrnim pokrovom od .	10	50	—
Zlate damske remontoir-ure od .	14	50	—
Zlate remontoir-ure za gospode od	28	—	—
Zlate remontoir-ure za gospode z dvojnimi pokrovom od .	38	—	—
Urenanihale v skrinjici svetli in temni z bitjem ur od	9	—	—
Ure na nihalo v skrinjici svetli in temni z bitjem ur od	13	—	—
Ure na nihalo z bitjem četrtink od	27	—	—
Budilke od .	2	—	—
„Schwarzwälder“ z bitjem pol ur od	3	—	—

☞ Za dobro blago in za dela se jamči. ☜
Popravila se hitro, dobro in po ceni izvršujejo v lastni prodajalnici.

Za morebitne potreščine se najbolje priporoča z velespoštovanjem (808—14)

Fran Karol Rudholzer.

Dobavitelj kontrolnih ur za o. kr. avstro-ogersko vlado, za Bosno in Hercegovino.

Odvetnik

Dr. Josip Abram

je odprl

svojo pisarno

v Trstu

(1103—2)

Via S. Spiridione šte. 3, II. nadstr.

Štajerska
deželna
Tempeljski vrelec
in
Styria-vrelec.

Vedno sveža, najpopolnejša napolnitev v novozgrajenem napolnilnem rovu z direktnim pritokom od vrelec.

Dohi se: Pri slatinski upravi v Rogatcu-Slatina, v vseh trgovinah z mineralnimi vodami, v renomiranih specerijskih in drogerijskih prodajalnah (888—13) in lekarnah, kakor tudi v deželni hiši v Gradcu.

**Zaloga
biciklov!**

BRENNABOR

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Brennabor, Liglet Cycle „American“ in dr.) priporočata podpisanca

po kolikor mogoče nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se bodo točno, solidno in po ceni izvrševala.

Cenike razpošiljava na zahtevo.

Z velespoštovanjem (309—23)

Bohinec & Majcen

Dunajska cesta št. 5.

Istotam tudi mehanična delavnica.

Naš zastopnik v Rudolfovem je g. J. Medved.

Kave ni treba doma žgati!

Pred kratkim ustanovljena

„Delniška družba za žganje kave na Reki“

preskrbela je svoje podjetje za žganje kave s posebnim patentovanim izvajanjem, katero opravičeno uživa „svetovno slavo“, kar je iz dveh nastopno navedenih vzrokov razvidno:

Prvič:

ostanejo kavi
vsi
neprecenljivi
sestavni deli
neskrčeni in

drugič:

pridobi kava
po tem načinu
žganja v
velikanski meri
na okusu,

katera svojstva jej tudi ostanejo, ako dalje časa leži.

Več izveštij najslovičnejših kemikov potrjujejo zgoraj navedene trditve, o katerih istinitosti se lahko vsaka hišna gospodinja sama prepriča, ako kupi za poskušnjo. (1055—5)

Priporočamo troje finih, izbranih in priljubljenih vrst:

Portoriko karakter kilo gld.	2.20,
Java	1.80,
San Paolo	1.60.

Jeglič & Leskovic

Jurčičev (Prešernov) trg št. 1.

Važno za vsako hišno gospodinjjo!